

Vladimira Spindler: Restart u četrdesetima – nova strast u dokumentarnom filmu

Vladimira nije ni slutila da će joj hrabra odluka da nakon dvadeset godina zavidne fotografske karijere pokuša nešto novo i upiše Školu dokumentarnog filma Restart, otvoriti jedan sasvim drugi svijet

Objavio **Zinka Kocijan** - 26.09.2024 u 11:00

Zahvaljujući razvoju tehnologije filmski medij danas je dostupan gotovo svima i svatko se može izraziti kroz film. Na toj je ideji prije 13 godina osnovana **Škola dokumentarnog filma Restart** koja pomaže polaznicima usvojiti osnovne i napredne vještine potrebne za snimanje vlastitog dokumentarca. Za razliku od tradicionalnog načina podučavanja, koji proces razlaže na odvojene faze i postupke, u Restartovoj školi stvaranju filma pristupa se kao cjelini. Polaznici stječu znanja i vještine iz osnova snimanja i korištenja opreme, montaže slike i zvuka, produkcije, dramaturgije i režije.

Jedna od polaznica Restartove škole bila je, prije osam godina, i profesionalna fotografkinja **Vladimira Spindler**. Ova izuzetno zanimljiva 48-godišnjakinja već gotovo trideset godina radi reportažnu i modnu fotografiju za razna tiskana i web izdanja, a uključena je i u brojne umjetničke projekte kao fotograf ili autor. Redovito izlaže na samostalnim i skupnim izložbama.

Jedno je vrijeme bila i službeni fotograf **Dramskog kazališta Gavella**, a od 2020. je službeni fotograf lanca trgovina za opremanje doma **Emmezeta**. Filmom se počela baviti 2017. i od tada ih je snimila čak pet: **Preko ruba, Mama, zašto plačeš, Prijateljstvo s Trokutom, Mlada časna i Geni moje djece**.

- **Što vas je motiviralo da kao etablirana fotografkinja upišete Restartovu školu dokumentarnog filma?**

U to sam vrijeme radila kao fotograf magazina Gloria i u radu se sve više počeo koristiti Photoshop. Meni se to nije sviđalo, jer je moja estetika išla u drugom smjeru i počela sam osjećati lagano nezadovoljstvo. Uz to, tada ni na privatnom planu nisam bila previše

zadovoljna. Naime, samohrana sam majka dvoje djece, konstantno sam radila (iako se meni to tada nije činilo teško) i nisam baš imala vremena za opuštanje. No, onda su djeca odrasla, a ja sam dobila vrijeme da malo stanem na loptu. Kad sam se opustila sve ono što sam do tada spremala pod tepih je izašlo, a na vrata je pokucala depresija kao posljedica prethodnih dvadeset godina života. U tom sam mraku tražila izlaz, nešto novo. Tad sam ugledala natječaj za Školu dokumentarnog filma Restart i prijavila se. Dali su nam zadatak da u tjedan dana napravimo kratki film do 3 minute i na osnovu toga su između 40 prijavljenih odabrali 10 kandidata. I ja sam bila jedna od njih.

Borba s depresijom kroz filmsko stvaralaštvo

- **S obzirom na to da ste cijelo vrijeme paralelno radili kao fotografkinja – je li bilo teško uskladiti poslovne obaveze, predavanja i privatne obaveze?**

Pomoglo mi je to što sam paralelno s odgojem djece, **Renea** i **Maše**, dobila jednu korisnu vještinu, a to je da i onda kad sam najumornija, mogu odraditi radni dan na autopilotu. Škola je trajala gotovo šest mjeseci, a program se sastojao od pet vježbi. Zadnja vježba je ujedno i završni rad. Predavanja su se održavala nekoliko puta tjedno u večernjim satima i subotom. Različiti predavači su nas podučavali snimanju, montaži, producentskom poslu, a to su sve biliiskusni i istaknuti profesionalci koji aktivno sudjeluju u domaćoj i međunarodnoj kinematografiji.

- **Osim što ste se borili s depresijom, vjerojatno je sve bilo i fizički izazovno?**

Imala sam tada 40 godina, ali nije mi bilo teško. Čini mi se da je meni to bio i kanal kroz koji sam se “nosila” s depresijom. Za svaku od tih vježbi morali smo odabrati temu i o tome napraviti kratki film. Kako sam sve te vježbe iskoristila da kroz njih govorim o svom psihičkom stanju i depresiji, mogu reći da mi je to bilo i terapijsko iskustvo. Svoju bolest danas kontroliram, pijem lijekove i naučila sam s njom živjeti.

- **Zadnja vježba postala je film *Mama, zašto plačeš*. Taj film, koji govori o tome kako vaša bolest utječe na vašu obitelj, obišao je mnoge festivale i dobio nekoliko nagrada.**

Prvobitna ideja je bila da ta zadnja vježba bude film o jednom slikaru, no kad sam s tim materijalom došla pred mentora, filmskog producenta, **Olivera Sertića** on me podsjetio kako su sve moje prethodne vježbe bile o mojoj muc i ohrabrio me da bi to trebala biti i tema završnog rada. Počela sam snimati ono što se dešava u mojoj obitelji i kroz te situacije ispričala svoju priču. I tako je nastao film.

Jedan poziv mijenja sve...

- **Kakve su bile povratne reakcije?**

Reakcije su bile odlične i zaista su mi dale vjetar u leđa te mi potvrdile da sam krenula dobrim putem. A i počela sam upoznavati redatelje koji su mi se javljali s riječima podrške nakon što su pogledali film. Jedan od onih koji su mi se javili bio je i filmski, televizijski i kazališni redatelj te redoviti profesor dokumentarne režije na zagrebačkoj Akademiji dramskih umjetnosti (ADU) **Nenad Puhovski**.

- **On vas je šokirao jednim pitanjem?**

Da, rekao je da je pogledao film i pitao želim li krenuti na diplomski studij dokumentarne režije na zagrebačkoj ADU. Odgovorila sam kako je to nemoguće jer nemam prijediplomski studij. No, on je na to rekao da će razmisliti kako bi se to moglo riješiti te da će se javiti uskoro. Čini mi se da je u meni vidio talent i nije htio da on ostane neiskorišten. (*smijeh*)

- **I zaista se javio?**

Da, poslije par dana me nazvao i dogovorili smo sastanak. To je bio svojevrstan prijemni ispit za koji tada nisam znala (*smijeh*). Mislim da je želio čuti uživo kako razmišljam. Pojasnio mi je kako bi volio da nastavim učiti na Akademiji jer misli da sam "dobar materijal". Obavijestio me da je kolegama već izložio prijedlog da mi dozvole da budem hospitant te da su oni svi vidjeli moj film i jednoglasno to odobrili. Tako sam postala hospitantica na ADU. Koliko znam takav status prije mene, a i poslije, nitko nije imao.

- **Koliko je to različito od redovnog studiranja?**

Najveća je razlika u tome što po završetku školovanja, nakon dvije godine, nisam dobila diplomu. Ali sam dobila znanje. Priznajem da sam bila i štreberica. Također, dogovoreno je da sve svoje filmove radim s vlastitim resursima. Moje ispite su gledali profesori kao i svim ostalim studentima. Prvo bi pogledali radove redovnih studenata i dali im ocjene, a nakon toga moje radove s tom razlikom što sam ja umjesto ocjena dobila komentar. Nisam išla na sva predavanja nego samo na ona koji su me zanimali, a to je bilo jedno pet-šest predmeta. Tako su nastali filmovi *Mlada časna*, a kasnije *Prijateljstvo s Trokutom* što je ujedno bio i moj diplomski rad.

- **Jeste li otkrili što je to što je profesor Puhovski primijetio u vama?**

Znao je istaknuti da meni ide u prilog to što mi protagonisti brzo počnu vjerovati i brzo se otvaraju tako da tako mogu ispričati puno dublju priču. Dobar dokumentarist uvijek treba biti s jednom nogom vani, a s jednom unutra. Ja sam pak s obje noge unutra i kad nešto radim opčinjena sam time, što i nije toliko dobro. No, u mojem slučaju produkt takvog pristupa rezultira dobrim materijalom.

- **Što smatrate najvrjednijom lekcijom koju ste naučili tijekom tog razdoblja "novog" školovanja?**

U Restartu sam otkrila što je to čime se želim baviti ostatak života, a Akademija mi je dala mogućnost da "dobijem ulaz" i radim svoje filmove. Naime, puno je lakše raditi filmove kad se ljudima javljate iz pozicije studenta na Akademiji. Uz to, ona mi je dala "alat" s kojim sam sve vještine koje sam posjedovala: fotografiju, slikarstvo, muzičku školu – sublimirala u nešto što mi je korisno u novoj profesiji. Naravno, pomoglo je i to što su me ljudi poznavali i kroz moj fotografski rad, pa se nekako sve lijepo nadovezalo.

Vladimira Spindler autoportret

- **Završili ste Školu primijenjene umjetnosti i dizajna (slikarski odjel). Možete li se prisjetiti kako ste završili u fotografiji i sjećate li se prvog angažmana?**

Nakon srednje škole sam pokušala upisati i Likovnu akademiju i Akademiju dramske umjetnosti, no nisam uspjela. Negdje u to vrijeme sam upoznala tadašnjeg dečka, koji je bio snimatelj. Uz njega sam počela fotografirati i odlučila pokušati time zarađivati. Neke osnove jesam stekla u srednjoj školi, ali dobra je stvar da je **fotografija zanat** u kojem najviše naučiš – radom i tu nije toliko presudno formalno obrazovanje. Prvi posao je bio u tjedniku Globus gdje sam bila fotograf legendarnom **Željku Malnaru**, a nakon toga sam počela raditi u časopisu Tjednik i tako je krenula moja karijera. Došli su Cosmopolitan, Elle, Playboy, Mila... Većinom sam radila portrete i modnu fotografiju. Paralelno sam radila kao fotograf kazališta Gavella.

Pozitivne reakcije i podrška struke

- **U to vrijeme u Hrvatskoj nije bilo toliko žena fotografkinja. Kako je bilo snaći se na muškom terenu?**

Često sam nailazila na otpor i zaista je bilo izazovno biti žena u toj industriji. No, bila sam uporna i nije me se moglo obeshrabriti. Srećom s vremenom je taj otpor nestao i danas to zaista više nije važno.

- **Od ranije imate status umjetnice, ali osjećate li da vas je nova struka prihvatila?**

Imam osjećaj da me struka što se tiče dokumentaristike prihvatila. Uostalom, imam status umjetnice više od 20 godina i članica sam **Hrvatske zajednice samostalnih**

umjetnika. Važno je da u pet godina imam barem tri samostalne izložbe i nekoliko skupnih, što mi ne pada teško.

- **Krajem kolovoza sa svojim posljednjim filmom *Geni moje djece* sudjelovali ste na festivalu dokumentarnog filma Liburnia Film Festival (LFF) u Opatiji. Kakve su bile reakcije?**

Jako sam zadovoljna s reakcijom publike. Zapravo sve je i krenulo s tim filmom jer je on trebao biti prvi, no trebalo mi je 10 godina da ga završim. Naime, kad sam 2013. ponovno pročitala memoare svoje prabake **Mire Škrinjarić** primijetila sam da su sve žene u mojoj obitelji imale slične sudbine. Sve su se na neki način bavile umjetnošću i sve su bile samohrane majke. Prabaka mi je bila književnica i publicistica **Zofka Kveder**, baka pjesnikinja, scenaristica i jedna je od najpoznatijih hrvatskih književnica za djecu **Sunčana Škrinjarić**, prateta koreografinja **Tihana Škrinjarić**, majka također književnica **Sanja Pilić**... Film sam 2014. prijavila HAVC-u (Hrvatski audiovizualni centar se bavi poticanjem proizvodnje audiovizualne djelatnosti) i dobila potporu za pisanje scenarija, a 2018. se u priču uključio Zagreb film s producerske strane.

- **Kakvi su vam planovi za budućnost?**

Želja mi je napraviti kratki igrani film, a voljela bih napraviti i jedan dokumentarni film o djeci s različitim vrstama problema. Također, kako sam fascinirana kulturom *skejtanja* želim napraviti i film o *skejterima*. Pripremam i izložbu fotografija u zagrebačkom KIC-u kojoj ću koketirati sa slikarstvom. Uglavnom, iako imam gotovo 50 godina, ne planiram stati već i dalje ispitivati, istraživati, tražiti... Uostalom zašto bih sad stala? Podigla sam djecu, ona su ispala super i sad ću se baviti onim stvarima koja me vesele.

#BrucošiUSrednjimGodinama br. 4

Projekt izrade serijala tekstova ***Nikad nije kasno (Brucoši u srednjim godinama)***, autorice Zinke Kocijan, objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti za 2024. godinu.

Ako želite saznati još novosti iz svijeta poduzetništva, biznisa, financija i novih tehnologije prijavite se na naš tjedni newsletter!